

GODIŠNJI PROGRAM UPRAVLJANJA RIBARSKIM PODRUČJEM „PALIĆ – KIREŠ – LUDAŠ“

ZA 2016. GODINU

Decembar 2015.

Godišnji program upravljanja ribarskim područjem „Palić – Kireš – Ludaš“ je usklađen sa Programom upravljanja ribarskim područjem „Palić – Kireš – Ludaš“ za period 2010 – 2019. godine, Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Sl. glasnik RS“, br. 128/2014) i pratećim podzakonskim aktima, Planom upravljanja Specijalnog rezervata prirode „Ludaško jezero“ za period 2010 – 2019, Planom upravljanja Parka prirode „Palić“ za period 2014 – 2023 i sa uslovima zaštite prirode dobijenih od Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode (broj 03-1933/2 od 25.11.2015.).

SADRŽAJ

1. PROCENA BIOMASE I RIBOLOVNOG PRITISKA NA RIBLJI FOND NA OSNOVU GODIŠNJIH STATISTIČKIH POKAZATELJA ULOVA RIBOLOVACA I RIBARA Str. 3
2. DOZVOLJENI GODIŠNJI I DNEVNI IZLOV RIBE PO VRSTAMA Str. 6
3. DINAMIKA PORIBLJAVANJA RIBARSKOG PODRUČJA PO VRSTAMA I KOLIČINI RIBA, VREMENU I MESTU PORIBLJAVANJA, KAO I POTREBNA NOVČANA SREDSTVA Str. 7
4. MERE I NAČIN ZAŠTITE I ODRŽIVOG KORIŠĆENJA RIBLJEG FONDA Str. 7
5. PROGRAM EDUKACIJE REKREATIVNIH RIBOLOVACA Str. 10
6. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE GODIŠNJEG PROGRAMA UPRAVLJANJA RIBARSKIM PODRUČJEM Str. 11

1. PROCENA BIOMASE I RIBOLOVNOG PRITISKA NA RIBLJI FOND NA OSNOVU GODIŠNJIH STATISTIČKIH POKAZATELJA ULOVA RIBOLOVACA I RIBARA

1.1. Procena biomase

Budući da je i dalje nezadovoljavajući kvalitet vode i loš ekološki status voda celog ribarskog područja (mesečni podaci Zavoda za javno zdravlje iz Subotice i Rezultati merenja kvaliteta vode pasivnim senzorima za Palić i Ludaš 2015. godine – *Grad Subotica – Gradska uprava*) i činjenicu da detaljna ihtiološka ispitivanja ni u 2015. godini nisu rađena na celom ribarskom području, nije moguće dati preciznu objektivnu procenu biomase i prirasta ribljeg fonda.

Na osnovu ranijih i aktuelnih ispitivanja dostupne su sledeće procene:

Jezero Palić

II Sektor

Količina: nije signifikantno

100 % srebrni karaš

Mrest: registrovan

III Sektor

Količina: oko 200 kg/ha – oko 3 000 jedinki/ha

90% srebrni karaš i ostala bela riba

10% šaran

IV sektor (ispitivanja u avgust 2013. godine)

Količina: oko 450 kg/ha - oko 14 000 glava/ha

95,6 % srebrni karaš

2,03 % smuđ

1,51 % amurski čebačok

0,81 % sunčanica

Tokom leta 2014. godine, u skladu sa Dozvolom za sanacioni izlov ribe (broj: 324-04-13/14-02 od 9. maja 2014. godine) izdatom od strane Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, na području jezera Palić u okviru Parka prirode „Palić“ (Odluka o proglašenju zaštićenog područja Park prirode „Palić“ – Sl. list Grada Subotice br. 15/13 i 17/13 – ispr.) i Ribarskog područja „Palić – Kireš – Ludaš“ (Odluka o proglašenju ribolovnog područja „Palić – Kireš – Ludaš“, Sednica UO od 16.03.2009.), na osnovu člana 29, stava 3 i 6 Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Sl. Glasnik“ RS, br. 36/2009 i 32/2013 – odluka US), sprovedene su aktivnosti na sanacionom izlovu ribe.

Dana 08. jula 2014. godine se pristupilo obavljanju sanacionog ribolova u ribolovnoj vodi jezera Palić (IV sektor). Lica navedena u Dozvoli su postavili ribarske mreže. Ribarske mreže su pregledane i izvađene iz ribolovne vode dana 09. jula 2014. godine, kada je obavljen i pregled. U toku pregleda iz vode je izvađena riba:

	Naziv vrste (naučni)	Naziv narodni	Broj izvađenih jedinki	Količina (u gramima)
1.	<i>Perca fluviatilis</i> Linné, 1758.	bandar	6	1000
2.	<i>Stizostedion lucioperca</i> Linné, 1758.	smuđ	6	100
3.	<i>Lepomis gibbosus</i> Linné, 1758.	sunčanica	18	2000
4.	<i>Carassius gibelio</i> Bloch, 1782	srebrni karaš	137	11000

Dana 10. jula 2014. godine se pristupilo obavljanju sanacionog ribolova u ribolovnoj vodi jezera Palić (III sektor). Lica navedena u Dozvoli su postavili ribarske mreže. Ribarske mreže su pregledane i izvađene iz ribolovne vode dana 10. jula 2014. godine, kada je obavljen i pregled. U toku pregleda iz vode je izvađena riba:

	Naziv vrste (naučni)	Naziv narodni	Broj izvađenih jedinki	Prosečna težina (u kg)
1.	<i>Carassius gibelio</i> Bloch, 1782	srebrni karaš	380	36

Dana 31. jula 2014. godine u periodu od 11 do 14 časova se pristupilo obavljanju sanacionog ribolova amurskog čebačoka (*Pseudorasbora parva*), sunčanice (*Lepomis gibbosus*) i srebrnog karaša (*Carassius gibelio*) u ribolovnoj vodi jezera Palić (III i IV sektor). Lica navedena u Dozvoli su postavili ribarske mreže. U toku pregleda tokom istog dana iz vode je izvađena sledeća riba:

Rbr.	Naziv vrste (naučni)	Naziv narodni	Broj izvađenih jedinki	Količina (u kg)
1.	<i>Perca fluviatilis</i> Linné, 1758.	bandar	2	
2.	<i>Lepomis gibbosus</i> Linné, 1758.	sunčanica		0,5
3.	<i>Carassius gibelio</i> Bloch, 1782	srebrni karaš		20

Na osnovu podataka ranijih i aktuelnih ispitivanja možemo zaključiti da u Palićkom jezeru po brojnosti i u masenom udelu apsolutno dominira srebrni karaš (alohtona - invazivna vrsta), dok su autohtone vrste (šaran, smuđ) zastupljene u maloj količini i javljaju se pojedinačno.

Ulovljene jedinke tokom ovih istraživanja su bile lošeg stanja, malog rasta i slabo razvijene, što ukazuje na nepovoljne uslove koje vladaju u jezeru. Sastav i loše fizičko stanje vrsta je pod direktnim uticajem kvaliteta vode i sedimenta, kao i raznovrsnosti staništa i nepostojanja dovoljnog izvora raznovrsne hrane.

Krvavo (Omladinsko) jezero

Zbog nepovoljnih hidrohemijskih i hidrobioloških uslova, nastavljen je trend izostanka prirodnog mresta svih ribljih vrsta, izuzev srebrnog karasa i belice. Gajenje riblje mlađi, aktivnost koja se na prostoru Krvavog jezera odvijala do 2010. godine – je obustavljena i nisu planirane dalje aktivnosti, s obzirom da ne posedujemo precizne podatke u vezi sa kvalitetom fizičko-hemijskim i bioloških parametara (nije rađen probni izlov).

Kanal „Palić – Ludaš“

U prošlosti, kada je Krvavo jezero služilo za uzgoj riblje mlađi, dešavalo se da jedinke (mlađ) šarana preko kanala „Palić – Ludaš“ dospe u Ludaško jezero. Budući da je gajenje riblje mlađi i ove godine izostalo, eliminisana je mogućnost dospevanja mlađi šarana u Ludaško jezero posredstvom kanala „Palić – Ludaš“. Kanal „Palić – Ludaš“, pored svoje značajne funkcije ekološkog koridora između dva značajna ekosistemska kompleksa, doprinosi i transferu alohtonih vrsta biljaka i životinja u Ludaško jezero i dalje, preko rečice Kireš u Tisu.

Rečica Kireš

Prema poslednjim istraživanjima (podaci od 04.12.2008. godine – istraživanja je obavio Zavod za zaštitu prirode Srbije), na Kirešu, u delu koji se nalazi u režimu zaštite II stepena Specijalnog rezervata prirode „Ludaško jezero“, u dužini od 500 metara, probnim

elektroribolovom je ustanovljeno prisustvo 7 vrsta riba iz 3 familije. Iz familije Esocidae registrovana je štika (*Esox lucius*), iz familije Cyprinidae 5 vrsta (srebrni karaš – *Carassius auratus*, čebačok – *Pseudorasbora parva*, zlatni karaš – *Carassius carassius*, linjak – *Tinca tinca*, crvenperka – *Scardinius erythrophthalmus*) i iz familije Centrarchidae jedna vrsta (sunčanica – *Lepomis gibbosus*). Iako su i ovde evidentirane alohtone vrste, od posebne važnosti je nalaz autohtonih vrsta, kao što su štika, linjak i zlatni karaš, čije je prisustvo posledica postojanja povoljnijih uslova u rečici Kireš nego u Palićkom i Ludaškom jezeru.

Ludaško jezero

Podaci za Ludaško jezero su takođe iz 2008. godine. Na Ludaškom jezeru elektroizlov se radio 03.12.2008. godine na pet lokaliteta: kod Vizitorskog centra Ludaš, „salaša“, kod Žute obale, škole u Ludaškom šoru i Gujaš čarde. Ukupno je konstatovano prisustvo 6 vrsta riba; 5 vrsta iz familije Cyprinidae (srebrni karaš – *Carassius auratus*, čebačok – *Pseudorasbora parva*, šaran – *Cyprinus carpio*, crvenperka – *Scardinius erythrophthalmus*, bodorka – *Rutilus rutilus*) i jedna vrsta iz familije Percidae (grgeč – *Perca fluviatilis*). U odnosu na ukupnu brojnost, najviše su zastupljeni srebrni karaš i čebačok, a u znatno manjem broju i bodorka. Sa svega nekoliko primeraka pronalazene su crvenperka i grgeč, dok je izlovljen samo jedan primerak šarana. U odnosu na maseni udeo, srebrni karaš je najzastupljenija vrsta. Uzorkovanja su obavili saradnici Zavoda za zaštitu prirode Srbije u saradnji sa Stručnom službom Upravljača.

Procenjena količina: 350 kg/ ha

75% srebrni karas

18% šaran

2% smuđ

5% ostala riba

Posmatrano procentualno po broju jedinki, riblji fond se poslednjih godina odražava skoro kao monokultura srebrnog karasa.

Svi navedeni podaci predstavljaju rezultate analize kombinovanih istraživanja, monitoringa i praćenja stanja:

- monitoring koji su obavili stručnjaci Zavoda za zaštitu prirode Srbije u saradnji sa stručnom službom upravljača
- izlov alohtonih invazivnih vrsta ribe kao mera aktivne zaštite prirode (stručna služba)
- evidentiranje ulova ribolovaca (ribočuvarska služba)
- evidentiranje pomora riba (ribočuvarska služba)

Na teritoriji celokupnog ribarskog područja „Palić – Kireš – Ludaš“ može da se konstatuje sledeće:

Na osnovu postojećih podataka, možemo da zaključimo da se ihtiofauna pojavljuje sa malim brojem predstavnika. U narednoj godini je planirano da se priprema obimnija istraživanja i da (ako steknu finansijski uslovi) stručna kuća obavi naučno-istraživački izlov **na celom ribarskom području**. Na taj način ćemo dobiti validne podatke o kvalitativnom i relativnom kvantitativnom sastavu ribljeg fonda.

1.2. Ribolovni pritisak

Na svim delovima ribarskog područja po brojnosti i u masenom udelu apsolutno dominira alohtona – invazivna vrsta- srebrni karaš (*Carassius auratus*), dok su autohtone vrste (šaran - *Cyprinus carpio*, smuđ - *Sander lucioperca*) zastupljene sa malim brojem jedinki.

Prema prikupljenim podacima od rekreativnih ribolovaca u 2015. godine je ulovljeno oko 1090 kg srebrnog karaša, 1880 kg šarana i manje od 100 kg smuđa.

Na osnovu prethodnih podataka zaključuje se da je ribolovni pritisak na autohtone vrste minimalan, kao i na alohtone vrste (iako je na njih veći ribolovni pritisak čak i poželjan).

2. DOZVOLJENI GODIŠNJI I DNEVNI IZLOV RIBE PO VRSTAMA

Na osnovu desetogodišnjeg programa upravljanja ribarskim područjem i u skladu sa Naredbom o merama za očuvanje i zaštitu ribljeg fonda ("Službeni glasnik RS", br. 56/2015), a uzimajući u obzir procenjeni prirast biomase autohtonih vrsta, prosečan broj sportskih ribolovaca na ribarskom području, kao i druge faktore koji deluju na brojnost i biomasu ribljeg fonda (krivolov, prirodni mortalitet, faktori sredine), utvrđuju se sledeće mere:

1. Trajno se zabranjuje ulov za sledeće vrste:
 - linjak - *Tinca tinca*
 - zlatni karaš - *Carassius carassius*
2. Privremeno se zabranjuje ulov za sledeće vrste riba, i to u periodu:
 - šaran - *Cyprinus carpio* od 1. aprila do 31. maja
 - smuđ - *Sander (Stizostedion) lucioperca* od 1. marta do 30. aprila
1. Zabranjuje se rekreativni ribolov svih vrsta riba tokom cele godine u vremenu od 21 do 3 časa u periodu letnjeg računanja vremena, a od 18 do 5 časova u periodu zimskog računanja vremena;
2. Zabranjuje se izlov smuđa (*Sander (Stizostedion) lucioperca*) čija dužina je manja od 40 cm, štuke (*Esox lucius*) čija dužina je manja od 40 cm;
3. Prilikom obavljanja rekreativnog ribolova ograničava se dnevni ulov **autohtonih vrsta** riba na najviše 5 kg po ribolovcu ;
4. Prilikom obavljanja rekreativnog ribolova dozvoljen je neograničen lov svih alohtonih vrsta: sivog tolstolobika (*Arystichthys nobilis*), belog tolstolobika (*Hypophthalmichthys molitrix*), američkog somića (*Ictalurus nebulosus*), sunčice (*Lepomis gibbosus*), amurskog čebačoka (*Pseudorasbora parva*) i babuške (*Carassius (auratus) gibelio*);
5. Godišnji izlov šarana (*Cyprinus carpio*) za celo ribarsko područje ograničava se na 70 t.

Nakon sprovođenja sanacionih mera na vodama ribarskog područja, dostizanja zadovoljavajućeg ekološkog statusa i poboljšanja kvaliteta vode, **pristupiće se reviziji dozvoljenog izlova ribe po vrstama.**

3. DINAMIKA PORIBLJAVANJA RIBARSKOG PODRUČJA PO VRSTAMA I KOLIČINI RIBA, VREMENU I MESTU PORIBLJAVANJA I POTREBNA NOVČANA SREDSTVA

Na osnovu Pravilnika o nacionalnoj listi indikatora zaštite životne sredine („Sl. glasnik RS“, br. 37/2011) stanje površinskih voda u pogledu opšteg kvaliteta prikazuje se indikatorom SWQI (Serbian Water Quality Index). Prema godišnjem izveštaju Monitoringa kvaliteta vode jezera Palić i Ludaš i Potoka Kereš* u 2014. godini stanje svih površinskih voda je bila loša (SWQI između 39 i 71), a u nekim mesecima čak i veoma loša (SWQI između 0-38), a prema

mesečnim izveštajima u 2015. godini stanje površinskih voda ribarskog područja se nije puno menjalo.

Zbog lošeg ekološkog statusa voda na ribarskom području, u skladu sa Programom upravljanja ribarskim područjem za period 2010-2019. godine, ne planira se poribljavanje na teritoriji ribarskog područja „Palić-Kireš-Ludaš“, pre sprovođenja odgovarajućih mera sanacije – remedijacije vodenih ekosistema. Prema tome ne planira se poribljavanje ni u 2016. godini.

Kada se popravi stanje kvaliteta voda ribarskog područja i omogući reprodukcija, rast i razvoj ribljeg fonda, Upravljač i korisnik ribarskog područja će napraviti detaljan Program poribljavanja, u saradnji sa svim relevantnim institucijama.

* Monitoring i izveštavanje obavlja Zavod za javno zdravlje Subotica

4. MERE I NAČIN ZAŠTITE I ODRŽIVOG KORIŠĆENJA RIBLJEG FONDA

Zaštita ribarskog područja odvija se na osnovu *Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda* („Sl. glasnik RS“, br. 128/2014), *Zakona o zaštiti prirode* („Sl. glasnik RS“, br. 36/2009, 88/2010 i 91/2010 - ispr.), *Uredbe o zaštiti Specijalnog rezervata prirode „Ludaško jezero“* (Sl. glasnik RS broj 30/06), *Odluka o proglašenju zaštićenog područja Park prirode „Palić“* („Službeni list Grada Subotice“ br. 15/13 i 17/13-ispravka), kao i ostalim propisima vezanim za upravljanje zaštićenim područjima.

4.1. Praćenje kvaliteta vode i mulja

Zavod za javno zdravlje Subotica obavlja kontinuirano praćenje kvaliteta vode i mulja mesečnom dinamikom, a u slučaju potrebe i češće. Program se finansira iz budžeta Grada Subotice.

4.2. Revitalizacija akvatičnih zajednica jezera Palić – sanacioni izlov na jezeru

Planiran je nastavak sanacionog izlova na jezeru Palić u 2016. godini, uz pribavljanje neophodnih uslova zaštite prirode i dozvole nadležnog ministarstva. Sanacioni izlov će se realizovati prema akcionom planu *Plana za unapređenje ekološkog stanja Paličkog jezera i njegove okoline* („Službeni list“ Grada Subotice broj 24, od 15. jula 2014. godine).

4.3. Praćenje osnovnih parametara

Stručna služba Upravljača dnevnom dinamikom prati sledeće parametre: vodostaj, temperatura vode i vazduha, rastvoreni kiseonik u vodi (mg/l i zasićenost-%) i pH vrednost vode. Za praćenje ovih parametara koristi se multiparametarski aparat „pH-mV-KONDUKTO-O₂-metar Multi 340i WTW“. Rezultati merenja će se evidentirati, kao i do sada.

4.4. Uklanjanje mehaničkih nečistoća

Stalna aktivnost Upravljača. Obavlja se prema potrebi. Aktivnosti se svode na iznošenje čvrstog otpada iz jezera i kanala (pet ambalaža i drugi otpad koji dospeva u vodu i na obalu). Otpad se sakuplja u džakove, stavlja na čamce, iznosi iz jezera i odnosi na deponiju. Tokom letnjih meseci i trajanja Međunarodnih volonterskih radnih kampova, Upravljač zajedno sa volonterima svake godine sprovodi aktivnost organizovanog iznosa otpada iz jezera na području Specijalnog rezervata prirode „Ludaško jezero“.

4.5. Uklanjanje submerzne vegetacije

Uklanjanje submerzne vegetacije u toku letnje sezone Upravljač obavlja kontinuirano, isključivo na lokacijama koje su predviđene za kupanje (Muški i Ženski štrand) na jezeru Palić, a od 2013. i na jezeru Ludaš (kod škole na Šupljaku) u saradnji sa Volonterskom čuvarskom službom UG „Ludaš“, kao i uz obalu u zatonima, gde se, praktično stvara debeo nanos uginulih biljaka i gde one počinju da trule. Od nanosa submerzne vegetacije se čiste i prelive (rešetke) između sektora jezera i na delu Krvavog jezera prema kanalu „Palić-Ludaš“. Planirano je da se aktivnosti na uklanjanju submerzne vegetacije značajno smanje i da se sprovede samo na mestima gde to narušava atraktivnost jezera Palić (u turističkom smislu) i protok vode u sistemu. Ideja je da se uspostavi ekološka ravnoteža u sistemu – omogućiti submerznoj vegetaciji da ona obavlja fotosintezu na račun cijanobakterija i algi.

4.6. Pravljenje „odušaka“ na ledu

Tokom trajanja zimskih meseci – po potrebi – sprovede se aktivnosti otvaranje odušnih otvora na ledu u blizini prirodnih zimovnika riba. Odušni otvori se prave kako bi se eliminisali gasovi, koji su zbog sloja leda na površini jezera, prisutni u znatno većoj koncentraciji od optimalne, a koja bi dovela do poremećaja u metaboličkim procesima živog sveta u jezeru, čak i do uginuća pojedinih grupa organizama.

Odušni otvori se prave na jezeru Palić i Ludaš i to na razmacima od oko 30. Površina otvora je u proseku 6 x 2 metra.

Sve aktivnosti će realizovati ribočuvarska služba Korisnika ribarskog područja, uz koordinaciju stručne službe Upravljača na zaštićenom području.

4.7. Obeležavanje ribarskog područja

Ribarsko područje „Palić-Kireš-Ludaš“ je početkom 2010. godine obeleženo u skladu sa Pravilnikom o načinu obeležavanja granica ribarskog područja („Sl. glasnik RS“, br. 79/2009). Održavanje i zamena tabli je redovna aktivnost Upravljača i sprovodi se prema potrebi.

U skladu sa novom Odlukom o proglašenju zaštićenog područja Park prirode “Palić“ (“Službeni list Grada Subotice“ br. 15/13 i 17/13-ispavka) započeto je usklađivanje aktivnosti sa novom zaštitom na području (delom ribarsko područje) jezera Palić (na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena ograničava se sportski ribolov, na 30 % ukupne dužine linije obale uz ovaj režim i na određene deonice obale u skladu sa prisustvom osetljivih vrsta i stanišnih tipova). Stručna služba upravljača/korisnika ribolovnog područja je pripremila karte i table, i tokom 2014. godine postavljene su iste za obeležavanje mesta za sportski ribolov. Ribočuvarska služba na terenu kontinualno obaveštava ribolovce o prethodno pomenutim promenama.

4.8. Saradnja sa nadležnim institucijama

Saradnja sa nadležnim ustanovama i službama je stalna aktivnost korisnika ribarskog područja i Upravljača zaštićenih područja. Pored institucija na gradskom, pokrajinskom i republičkom nivou, Upravljač ima veoma dobru saradnju sa zaštićenim prirodnim dobrima i drugim ribarskim područjima u zemlji i inostranstvu.

4.9. Razvoj rekreativnog ribolova

Razvoj rekreativnog ribolova, sportskog ribolova i sportskog ribolovnog turizma Upravljač sprovodi u saradnji sa Savezom sportskih ribolovaca Subotice kroz podršku organizovanja takmičenja u rekreativnom ribolovu na sekcijском, opštinskom, pokrajinskom i državnom nivou kao i veliki broj međunarodnih takmičenja u sportskom ribolovu.

4.10. Organizacija ribočuvarske službe

Javno preduzeće „Palić – Ludaš“ – raspolaže sa ribočuvarskom službom i službom čuvara prirode na zaštićenim prirodnim dobrima, koja obavlja poslove nadzora i čuvanja na teritoriji Ribarskog područja „Palić-Kireš-Ludaš“. U trenutku pisanja programa, ribočuvarska služba ima **četiri čuvara prirode u radnom odnosu sa zakonski propisanim licencama za ribočuvare**, koja obavljaju i poslove ribočuvara.

U obavljanju službe, čuvar zaštićenog područja – ribočuvar sve podatke beleži i u svoje dnevne izveštaje (terenska beleška), koji se naknadno unose u jedinstvenu interaktivnu bazu podataka čuvarske i ribočuvarske službe. Sve aktivnosti su evidentirane i postoje zapisi i u elektronskoj formi.

Pored narativnih dnevnih izveštaja, ribočuvarska služba podnosi i fotodokumentaciju u vezi sa prekršajima, vođenju evidencije ulova, ili nekim drugim značajnim aktivnostima za ribarsko područje (fotografije manifestacija na ribarskom području, inspeksijskih nadzora i slično).

4.11. Revizija granica ribarskog područja

Javno preduzeće „Palić-Ludaš“, kao Upravljač na zaštićenim područjima SRP „Ludaško jezero“, SRP „Selevenjske pustare“, PIO „Subotička peščara“ i PP „Palić“, u skladu sa Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Sl. glasnik RS“, br. 128/2014), Uredbom o zaštiti Specijalnog rezervata prirode „Ludaško jezero“ („Službeni glasnik RS“, br. 30/2006), Uredbom o zaštiti Specijalnog rezervata prirode „Selevenjske pustare“ („Službeni glasnik RS“, broj 37/97), Uredbom o zaštiti Predela izuzetnih odlika „Subotička peščara“ („Službeni glasnik RS“, br. 127/03 i 113/04) i Odlukom o proglašenju zaštićenog područja Park prirode „Palić“ („Službeni list Grada Subotice“ br. 15/13 i 17/13-ispravka), na sednici Nadzornog odbora koja je održana dana 27.10.2015. godine, doneo je odluku o usvajanju Predloga Odluke o reviziji granica Ribarskog područja „Palić-Kireš-Ludaš“ na zaštićenim područjima SRP „Ludaško jezero“, SRP „Selevenjske pustare“, PIO „Subotička peščara“ i PP „Palić“.

Pravni osnov za donošenje nove Odluke o proglašavanju ribarskog područja na zaštićenim područjima SRP „Ludaško jezero“, SRP „Selevenjske pustare“, PIO „Subotička peščara“ i PP „Palić“ je:

1. usklađivanje Programa upravljanja ribarskog područja sa Planovima upravljanja zaštićenim područjima u skladu sa Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda, član 3. stav 3. („Službeni glasnik RS“, br. 128/2014)
2. promena stepena zaštite u Parku prirode „Palić“ („Službeni list Grada Subotice“ br. 15/13 i 17/13-ispravka)
3. evidentiranje prisustva ribe u vodenim telima (terenski podaci čuvara-ribočuvara Upravljača i Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode).

Tokom 2016. godine će se nastaviti aktivnosti na reviziji granica ribarskog područja.

4.12. Selektivni izlov

Sanacioni izlov svih introdukovanih vrsta ribe je preporuka izveštaja o izlovu u naučnoistraživačke svrhe - *Procena stanja ihtiofaune na delu ribarskog područja „Palić – Kireš – Ludaš“* (dopis broj: 01-63 od 02.09.2013.) izdatom od strane stručne kuće - Prirodno – matematički fakultet, Departman za biologiju i ekologiju, Novi Sad.

Parametri na bazi kojih će se realizovati sanacioni izlov jedinki riba:

Planira se totalni izlov svih preraslih i prenamnoženih jedinki invazivnih vrsta riba, naročito amurskog čebačoka (*Pseudorasbora parva*), sunčanice (*Lepomis gibbosus*) i srebrnog karaša (*Carassius gibelio*) koje i čine dominantni sastav ribljeg fonda Jezera Palić.

Sanacioni izlov ribe bi se realizovao na IV sektoru Jezera Palić u okviru ribarskog područja "Palić – Kireš - Ludaš". Izlov bi se obavio vrškom i mrežama za vučenje (50 m dužina, 2 m visina, veličina okaca 20 mm).

Korisnik ribarskog područja „Palić-Kireš-Ludaš“ (JP „Palić-Ludaš“), u sklopu projekta KfW Banke i u saradnji sa nemačkim ekspertima za selektivni izlov, planira da se selektivni izlov obavi od 19. marta 2016. godine do 10. aprila 2016. godine.

Za selektivni izlov bi se koristila sledeća oprema:

- Aluminijumski čamac (6 m) sa prikolicom i 25 KS spoljašni motor Yamaha
- 3 „Trappnetze“ mreža
- Dodatna oprema: bure sa mrežama, čuvarke itd.

Na početku sanacionog izlova obavice se analiza kvaliteta ribe. Ukoliko se utvrdi da je riba pogodna za ljudsku upotrebu, planira se promet, a u suprotnom, riba će biti dopremljena u kafileriju (u Somboru) na uništavanje, dok bi deo preuzela ustanova ZOO Vrt Palić (do 500 kg/dan).

Uz navedene aktivnosti, Upravljač će do potpunog rešavanja problema nedovoljno dobrog kvaliteta vode na teritoriji celokupnog ribarskog područja „Palić – Kireš – Ludaš“ preduzimati odgovarajuće mere i aktivnosti u cilju zaštite korišćenja ribljeg fonda i uporedo sa popravljanjem kvaliteta kroz proces sanacije/remedijacije, planski pristupiti razvoju i očuvanju ribljeg fonda. Sve aktivnosti koje se budu sprovodile biće usklađene sa:

- Uredbom o zaštiti Specijalnog rezervata prirode „Ludaško jezero“ („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 30/06)
- Planom upravljanja SRP „Ludaško jezero“ 2010-2019
- Godišnjim programom upravljanja SRP „Ludaško jezero“ za 2016. godinu
- Odlukom o proglašenju zaštićenog područja PP „Palić“ („Službeni list Grada Subotice“ br. 15/13 i 17/13-ispravka)
- Planom upravljanja PP „Palić“ 2014-2023
- Godišnjim programom upravljanja PP „Palić“ za 2016. godinu
- Zakonom o zaštiti prirode („Sl. glasnik RS“, br. 36/2009, 88/2010 i 91/2010 - ispr.)
- Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Sl. glasnik RS“, br. 128/2014)
- Planom za unapređenje ekološkog stanja Palićkog jezera i njegove okoline („Sl. list grada Subotice“, br. 24/14)
- Svim aktima koja donosi nadležno Ministarstvo, Pokrajinske institucije i Organi lokalne samouprave.

5. PROGRAM EDUKACIJE REKREATIVNIH RIBOLOVACA

Prema članu 43. Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Sl. glasnik RS“, br. 128/2014) korisnik je dužan da sprovodi edukaciju rekreativnih ribolovaca, a nadležni ministar bliže propisuje obim i sadržaj programa edukacije.

Prema Pravilniku o obimu i sadržini programa edukacije rekreativnih ribolovaca („Sl. glasnik RS“, br. 3/2016) Korisnik ribarskog područja, u skladu sa zakonom, sprovodi edukaciju ribolovaca na ribarskom području tako što:

- 1) organizuje edukativne skupove (seminare, predavanja, tematske sastanke) sa ribolovcima, najmanje dva puta godišnje;
- 2) dostavlja odgovarajući edukativni materijal ribolovcima, tokom godine;
- 3) pruža informacije putem sredstava javnog informisanja (novine, radio, televizija, internet) tokom godine;
- 4) svakodnevno pruža informacije kroz aktivnosti ribočuvarske službe na terenu u toku kontrola na ribarskom području.

Korisnik može sprovesti i druge oblike edukacije ribolovaca na ribarskom području kroz: organizaciju „škola ribolova”, zajedničkih akcija sa organima jedinica lokalne samouprave i turističkim organizacijama, kao i druge aktivnosti.

Korisnik informiše ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine o planiranom edukativnom skupu, o datumu i mestu održavanja, temama sastanka, predavačima i učesnicima, najkasnije 15 dana pre početka skupa i dostavlja izveštaj o održanom edukativnom skupu.

Program edukacije sadrži: odredbe Zakona o zaštiti i održivom korišćenju riboljg fonda, propise o merama za očuvanje i zaštitu ribljeg fonda, propise o načinu, alatima, opremi i sredstvima kojima se obavlja rekreativni ribolov, obaveštenja o propisanim specifičnim uslovima zaštite ribljeg fonda na ribarskom području (režime, ograničenja i zabrane ribolova, sastav ribljeg fonda i dr), mere za unapređenje zaštite i održivog korišćenja ribljeg fonda, tehnike ribolova, informacije o ribljim vrstama Republike Srbije i druge informacije koje su od interesa za rekreativne ribolovce koje su propisane internim aktima korisnika.

Edukaciju će sprovesti stručna služba Upravljača/Korisnika i ribočuvarska služba Korisnika, u saradnji sa predstavnicima sportskih i rekreativnih ribolovaca. Planira se održavanje 3 edukativnog skupa, teme će biti: 1. Novi propisi u oblasti zaštite i održivog korišćenje ribljeg fonda 2. Biomanipulacija (selektivni izlov) 3. Unapređenje sportskog ribolova u RP „Palić-Kireš-Ludaš“

6. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE GODIŠNJEG PROGRAMA UPRAVLJANJA RIBARSKIM PODRUČJEM

Sprovođenje planiranih aktivnosti će se finansirati iz sopstvenih sredstava i resursa Upravljača kroz Godišnje programe upravljanja zaštićenim područjima za 2016. godinu, i od prihoda ostvareno distribucijom dozvola za rekreativni ribolov.

6.1. Distribucija dozvola za rekreativni ribolov

Korisnik ribarskog područja "Palić – Kireš – Ludaš" je zadužilo obrasce dnevnih dozvola (200 komada), višednevnih dozvola (200 komada) i godišnjih dozvola (500 komada) za rekreativni ribolov za 2015. godinu.

Na osnovu prodatih dozvola (19 dnevna, 1 višednevna, 121 godišnja), Korisnik ribarskog područja "Palić – Kireš – Ludaš" planira da zaduži znatno manji broj dozvola za rekreativni ribolov za 2016. godinu.

Treba da napomenimo da bi bilo poželjno da tražene dozvole dobijamo pre početka naredne godine, kako bismo na vreme počeli sa distribucijom.